

## Yttrande över remiss från Jordbruksverket gällande föreskriftsförslag gällande försöksdjursverksamhet och djurförsöksetisk prövning

### Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) instämmer i Jordbruksverkets förslag att

- uppdatera föreskrifterna i enlighet med uppdateringar gjorda i EUs direktiv 2010/63
- samla delar med samma innehåll i föreskriften
- klargöra ansvarsförhållande för olika roller och krav på vidareutbildning i försöksdjursverksamhet
- förenkla och förtydliga texten i föreskriften

SLU instämmer inte i förslaget att dela föreskriften i två delar.

### Generella synpunkter

- SLU finner redaktionella ändringar som underlättar läsningen och förståelsen av föreskrifterna välkomna. Trots denna ambition innehåller föreskrifterna onödiga upprepningar, väldigt många hänvisningar, varav en del felaktiga, samt några rent felaktigt återgivna paragrafer
- Förslaget innebär att gällande föreskrift delas i två delar, genom att 15 sidor om den djurförsöksetiska prövningen bryts ut från övriga 98. SLU finner inte det motiverat, eftersom paragrafer som behandlar den djurförsöksetiska prövningen återfinns i bägge de nya föreskrifterna som hänvisar till varandra, vilket innebär att man måste leta i bägge föreskrifter för en helhetsbild. Om en enda föreskrift behålls, kan hänvisningar mellan föreskrifterna och en rad fördubblingar tas bort.
- SLU anser att texten måste granskas avseende språk och innehåll och felaktiga hänvisningar rättas till

## Generella synpunkter på förslag till Statens föreskrifter och allmänna råd om försöksdjursverksamhet

- Begreppet ”beslut om etiskt godkännande” borde genomgående kunna bytas mot ”etiskt tillstånd”

### *1 kap. Inledande bestämmelser*

- *Kommentar till 3 §*  
Tjugoen begrepp med förklaringar, upprepas i föreskriftsförslaget om etisk prövning. Dubbleringen omfattar > 2 sidor text som i en sammanhållen föreskrift kunde strykas

### *2 kap. Verksamhetstillstånd, godkännande av försöksdjursanläggningar och etiskt godkännande av djurförsök*

- *Kommentar till 4 §*  
Förslaget innebär att det inte längre är möjligt att anmäla byte av tillståndshavare, ansvarig föreståndare eller veterinär, utan en ny ansökan om verksamhetstillstånd krävs. En ny ansökan är förknippad med en onödig kostnad om verksamheten i övrigt är oförändrad  
*Förslag:* Behåll möjligheten att ändra ett tillstånd vid byte av tillståndshavare, ansvarig föreståndare eller veterinär
- *Kommentar till 13 §*  
Enligt direktivet (2010/63/EU, ANNEX VI) ska relevans och motivering anges vid ansökan om etiskt tillstånd för:

a) Användning av djur inklusive deras ursprung, beräknat antal, art och utvecklingsstadium.

b) Försök.

I nu gällande föreskrifter (SJVFS 2019:9) är skrivelsen ”ska innehålla relevanta och i tillämpliga fall motiverade uppgifter om”, vilket är otydligt och behöver omformuleras. I det nya förslaget (t ex i punkt 8) saknas orden ”relevans” och ”motivering” helt, trots att ändringen endast är markerad som redaktionell. Eftersom relevans och motivering är krav för punkterna 1a och 1b i direktivet, måste de vara inkluderade i paragrafen.

*Förslag:* Paragrafen delas upp i två, där en listar det innehåll som rör djuren och försökets detaljer och den andra listar det administrativa, som namn, kontaktuppgifter, tillstånd osv.

Under punkt 12 har man tillsynes bakat ihop två punkter i Annex VI (3 och 4), men missat nyanser och vikten av att all form av lidande ska minskas, undvikas och lindras. Annex VI:

3. Planerad användning av bedövning, smärtlindring och andra metoder för att lindra smärtan.

4. Minskning, undvikande och lindring av alla former av djurs lidande från det att de föds till det att de dör, där så är lämpligt.

*Förslag:* Dela upp punkt 12 i två punkter och ändra så att det överensstämmer med direktivet

- *Kommentar till 21 §*

SLU ifrågasätter varför vilda fåglar skulle vara mindre skyddsvärda än andra djur. Cirka 260 000 fåglar ringmärks i Sverige varje år för att övervaka populationer, ofta i forskningssyfte. Hanteringen är mycket stressande för fåglarna. Fåglarna fångas med nät och utöver de tillåtna momenten som anges under punkt 1 transporteras ibland fåglarna (t.ex. i en tygpåse) till platsen för mätning och vägning. Under fixering blir de dessutom hullbedömda, köns- och åldersbestämda, vilket ökar tiden för hantering och därmed stressen. Genom att ringmärkning undantas etisk prövning kan den utföras utan ett tydligt och motiverat syfte.

*Förslag:* Stryk undantaget från etiskt godkännande vid ringmärkning

### *3 kap. Ansvarsfördelning inom försöksdjursverksamhet*

- *Kommentar till 2§*

Punkt 4. Djurskyddsorganet ”ska minst bestå av en föreståndare” enligt kap 5 2§. Det blir dock utrymme för feltolkning i kap 3 (föreståndaren inom en försöksdjursverksamhet ska minst ansvara för att ingå i verksamhetens djurskyddsorgan), då ordalydelsen blir att *alla* föreståndare måste vara med i djurskyddsorganet. SLU önskar att det som står kap 5 2§ ska vara det som gäller. Om det genom 1§ är tänkt att man ska kunna delegera ansvaret att vara med i DO bör ordet ”försöksdjursverksamhet” i 1§ definieras eller förtydligas så att det inte tolkas vara det som ligger under ett enskilt verksamhetstillstånd (en tillståndshavare kan ha flera olika verksamhetstillstånd, behövs ett DO för varje sådan verksamhet eller kan man samla all verksamhet under som ligger under en tillståndshavare?)

- *Kommentar till 3 §*

Punkt 1: Det blir uddlöst om föreståndaren endast ska kontrollera att personalen är utbildad och kompetent men inte har mandat att vidta åtgärder.

*Förslag:* byt ”Kontrollera” mot ”Ansvara för”

Punkt 4: Det borde vara tydligt att föreståndaren har mandat att stoppa försök om försöksdjur utsätts för onödigt lidande, särskilt som behovet kan vara akut.

- *Kommentar till 6 §*

Punkt 2: Även veterinären bör ha mandat att stoppa försök om försöksdjur utsätts för onödigt lidande.

- *Kommentar till 8 § Försöksledarens ansvar*

Punkt 1–3: Det behöver förtydligas för vilken del av personalen försöksledaren respektive föreståndare ansvarar. Försöksledaren bör ansvara för sin egen personal och föreståndaren för personal anställd i en verksamhet och som sköter djur och arbetar för många olika försöksledare.

Punkt 4: Det finns journalföring på en försöksdjursanläggning som det är svårt för försöksledaren att säkerställa. Förslag: förtydliga genom att lägga till ”journalförs för åtgärder som ingår i försöket”.

#### *4 kap. Rapportering av användning av djur...*

- Det förefaller märkligt att djur som används under många år, t ex undervisningshundar eller hästar, ska rapporteras en gång var 5e år. Det logiska vore att de räknades varje år.
- *Kommentar till 1 §:*  
Det bör specificeras vilken roll i verksamheten som har ansvar för den årliga rapporteringen av statistik.
- *Kommentar till 2 §:*  
Rapportering vart 5e år är svårare att minnas än årlig rapportering och riskerar bli behäftad med större fel.  
*Förslag:* kräv att all rapportering ska ske årligen

#### *6 kap Utbildning och kompetens....*

- *Kommentarer till 7§*  
Tabellen i den gällande föreskriften L150 är tydlig och bör behållas. Förslaget gör det svårare att överblicka och harmoniserar inte med EU kommissionens utbildningsram. Det är oklart varför man inför att de som sköter försöksdjuren ska krävas kunskap om bedövning och smärtlindring. SLU föreslår vidare att samma begrepp och ord som i utbildningsramen används för enkelhetens skull.

Punkt 5. Skötsel av djurs hälsa och hygien är inte detsamma som förebyggande smittskydd, djurhälsokunskap och hygien. Det är inte djurens hygien som avses utan hur djuren hålls och hanteras på ett smittsäkert sätt för både människor och djur. Vi föreslår att behålla den ursprungliga beskrivningen.

Punkt 6: varför ska man känna igen ångest, smärta och lidande på de vanligaste försöksdjuren (t ex mus) om man bedriver studier på ett ovanligare djurslag (t ex älg). Borde vara krav på artspecifik eller artgruppsspecifik kunskap.

- *Kommentar till 8 §*  
Begreppet ”artspecifik djurexperimentell metodik” föreslås behållas istället för ”metoder när det gäller försök”. Hantering ingår i basutbildningen för alla roller och bör därför flyttas till 7 §.
- *Kommentar till 11 §*  
SLU föreslår att fler personkategorier undantas från utbildningskrav, t ex:

- yrkesfiskare som på uppdrag lägger ut sina nät och plockar upp fångsten till forskaren
- djurhälsopersonal som på klinik t ex tar blodprov ämnat för forskning och som är kompetenta att utföra proceduren och utför den på samma sätt som inom klinisk verksamhet. De har försöksdjurskunskap i sin grundutbildning, men krävs i förslaget även undergå kontinuerlig utbildning enligt 6 kap 9 §
- jägare med jägareexamen/jaktlicens som i en forskningsstudie skjuter vilt på en jaktmark

*Förslag:* ”Djurskötare eller personal på en anläggning eller plats som inte är en godkänd försöksdjursanläggning behöver inte uppfylla kraven på utbildning enligt detta kapitel under förutsättning att de inte utför andra åtgärder på djuren än de som normalt ingår när djuren inte är försöksdjur.”

#### *7 kap: Planering inför djurförsök*

Begreppen replace och reduce bör ingå i detta kapitel.

#### *8 kap Åtgärder under och efter djurförsök*

- *Kommentar till 2 §*  
Förslaget lyder: ”En försöksdjursveterinär eller expert ska delta i tillsynen av försöksdjuren vid  
1. samtliga djurförsök av avsevärd svårhetsgrad.  
...”  
Eftersom provfiske med nät ofta klassificeras som avsevärd svårhetsgrad infaller kravet på veterinär tillsyn, vilket är orimligt och borde vara undantaget.

#### *10 kap Avlivning av försöksdjur*

- 5 § tabell 1–4: vilka ”andra kemiska preparat med sövande effekt” än narkosmedel får användas i överdos för avlivning? Om läkemedel avses bör det stå läkemedel.
- 10–11 §§: Det andra stycket i bägge paragrafer och det tredje u 10 § kan ersättas med en hänvisning till föreskrifterna om slakt av fjäderfä.

#### *11 kap Krav på destinationsuppfödning...*

- 7 §: delar av paragrafen som handlar om undantag för användning av hotade arter och primater återfinns i ofullständig form i föreskriften om avlivning (4 kap 1 §) vilket kan leda till förvirring om vilka villkor som måste vara uppfyllda.

### *15 kap. Skötsel och hållande...*

- *Kommentar till 5§:*

Det allmänna rådet för punkt 4 om gruppållning av djur bör istället vara en föreskrift för att följa vad som står i Direktiv 2010/63/EU bilaga III 3.3 a.

### *Övrigt*

Flera hänvisningar till exempelvis jaktlagen och fiskelagen har tagits bort (t ex kap 10 6§ i nuvarande föreskrifter). Hänvisningarna fyller en funktion då de hjälper forskaren att göra rätt.

## Specifika synpunkter på förslag till Statens föreskrifter och allmänna råd om försöksdjursverksamhet

### *1 kap, Inledande bestämmelser*

- Betydelsen av lidande är tveksamt formulerad.  
*Förslag till formulering:* "Negativt känslotillstånd orsakat av t ex smärta, obehag..."

### *2 kap. Verksamhetstillstånd, godkännande av försöksdjursanläggningar och etiskt godkännande av djurförsök*

- 14 § Punkt 4: Ska enligt Art 43 i Direktivet innehålla:  
"1 b) Dokumentation som styrker att kravet på ersättning, begränsning och förfining uppfylls."  
"visa hur" kan anses vara en svagare formulering än "Dokumentation som styrker"
- 19 § Punkt 1: Ändra till Avlivning
- 18 § sid 20: paragrafhänvisningen verkar fel, ska det vara §19 och §24-26?

### *3 kap. Ansvarsfördelning inom försöksdjursverksamhet*

- §§ 1–2: Paragraferna bör byta plats och kan formuleras både enklare och tydligare. Betydelsen av "föreståndare" i inledningen av föreskriften gör att ordet kan användas utan förklaringar. Hänvisningar till andra paragrafer kan stå sist i meningarna. Om en delegationsordning ska upprättas bör alla 5 punkter ingå.

### *Förslag:*

"§ 1 Föreståndaren ska:

1. Övervaka djurens välbefinnande och skötsel
2. Delta i samråd vid planering av djurförsök enligt 7 kap. 7 §
3. Se till att försöksledaren vid planering av djurförsöket särskilt överväger djurförsökets slutpunkt och avbrytningspunkter; hur djurens smärta,

obehag eller annat lidande ska bedömas, samt behovet av tillsyn, i enlighet med 7 kap. 6 §

4. Ingå i verksamhetens djurskyddsorgan enligt 5 kap. 2 §
5. Kontrollera att värmesystem och mekaniska ventilationssystem med tillhörande larms fungerar i enlighet med 14 kap. 26 §

§ 2. Om det finns mer än en föreståndare knuten till ett verksamhetstillstånd ska fördelningen av ansvaret i punkterna i § 1 anges i en delegationsordning.”

- 3–4 §§: De inledande meningarna är onödigt långa och krånglig och kan bytas mot ”Föreståndaren ska:”  
Punkt 3 behöver språkgranskas (”...åtminstone dokumentation, inklusive tillstånd...”)
- 5 § om försöksdjursveterinärens eller expertens ansvar kan flyttas ned och bli 7 § och förenklas.  
*Förslag:* ”7 § Om det finns fler än en försöksdjursveterinär eller expert under ett verksamhetstillstånd ska ansvaret i 5 och 6 §§ ovan anges i en delegationsordning.”
- 6 § kan förenklas eftersom betydelsen av ”försöksdjursveterinär” och ”expert” redan förklarats i inledningen.  
*Förslag:* ”5 §: Försöksdjursveterinären eller experten ska:
  1. Ge råd avseende djurens välbefinnande och behandling.
  2. Vid oklarheter bedöma om djuren utsätts för ett onödigt lidande och i förekommande fall stoppa onödigt lidande.
  3. Delta i tillsynen av djuren i djurförsök av avsevärd svårhetsgrad; när djurförsöksetiska nämnden beslutat det, samt i andra försök där veterinären eller experten finner det lämpligt, i enlighet med 8 Kap. 2 §.
  4. I förekommande fall besluta om det är lämpligt ur djurskyddssynpunkt att ett försöksdjur fortsätter leva efter ett försök är avslutat och om ett djur får återanvändas, i enlighet med 8 kap. 9 och 13 §§.
  5. I förekommande fall ordinera att försöksdjur får hållas och skötas på annat sätt...i enlighet med...
  6. Besluta att primater **och andra djur** med tillgång till utevistelse.... i enlighet med...”
- 7 §: Krånglig beskrivning av veterinär och expert, av vilka det dessutom kan finnas flera. Begreppet ”ska delta i” upprepas 3 gånger i paragrafen.  
*Förslag:* ”Minst en försöksdjursveterinär eller expert under verksamhetstillståndet ska delta i:
  1. Samråd för planering av djurförsök enligt 5 kap. 2§
  2. Verksamhetens djurskyddsorgan enligt...”

Hänvisningen till 9 § verkar inte stämma. Ska det vara 6 §? Eller 9 § i annat kapitel?

- 8 §: Punkt 1: "...känner till..." är en otydlig formulering. Det ingår i den lagstadgade utbildningen att kunna lagstiftningen.  
Punkt 4: föreslår att tydliggöra "journalförs för åtgärder som ingår i försöket"  
Föreståndaren bör vara den som är ansvarig för att journalföra basdrift.

#### *4 kap Rapportering...*

- 3 § rapporteringen för djurförsök över två år borde också ske efterföljande år.

#### *5 kap Djurskyddsorgan*

- 4 §: "avseende djurskyddseffekterna" är samma text som föregående föreskrifter men vad som avses med djurskyddseffekterna behöver förtydligas.
- 6 §: behöver förtydligas: Ett beslut om ändring av *en regional djurförsöksetisk nämnd* om ett befintligt... Det blir svårt att förstå 7§ punkt 5 annars.

#### *7 kap Planering inför djurförsök*

- 3 §: allmänna råd; ordet student har tagits bort. Innebär det att det allmänna rådet inte gäller studenter?

#### *8 kap Åtgärder under och efter ett djurförsök*

- 13 § om återanvändning: punkt 2 är helt obegriplig. Återanvändning är definierat som användning av ett djur från ett försök i ett nytt försök, där ett annat djur kunde ha använts istället. Det är inte att betrakta som ett villkor för beslut om återanvändning.

#### *10 kap Avlivning av försöksdjur*

- 27 §: stryk "i samband med samtlig slakt och avlivning"
- 39 §: kan ersättas med hänvisning till föreskrifter om slakt eftersom så få (om några) får och getter avlivas med ström i försöksdjursverksamhet

#### *11 kap Krav på destinationsuppfödning...*

- 8 §: "fångenskapsuppfödda" är otympligt
- 9 §: det saknas en definition av självförsörjande kolonier

#### *13 kap Journalföring*

- 2 §: SLU föreslår att födelsedatum för djur som föds inom anläggning journalförs

#### *14 kap Försöksdjursanläggningars utformning och funktion*

- Det är inte så lätt att förstå skillnaden på 6§ punkt 1 och punkt 3 samt 7§ punkt 2. SLU anser att det bör förtydligas.
- 8 §: bör specificeras vems ansvar det är att dessa skriftliga instruktioner ska finnas.
- 11§: vad är ett utomhusliknande klimat?
- 27 §: bör specificeras vems ansvar det är att tillse detta.

#### *15 kap Skötsel och hållande av försöksdjur*

- 3 §: det är inte rimligt att högdräktiga och nyfödda gnagare ska ges tillsyn oftare än dagligen.

### Synpunkter på förslaget till Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om djurförsöksetisk prövning

Inledningsvis upprepas att SLU motsätter sig införandet av denna föreskrift och föreslår att paragraferna införlivas i huvudföreskriften. Därigenom kan många hänvisningar tas bort.

#### *1 kap. Inledande bestämmelser*

- *Kommentar till 3 §*

I beskrivning av reduce och refine används ”minska antalet djur” och ”minska deras lidande”, vilket inte är helt korrekt. I direktivet står: “Medlemsstaterna ska säkerställa att antalet djur som används i projekt begränsas till ett minimum...” och “Medlemsstaterna ska säkerställa förfining...samt eliminera eller begränsa till ett minimum allt som kan vålla djuren smärta, lidande, ångest...”

*Förslag:* ändra till ”begränsa till ett minimum” för både reduce och refine  
Varför har begreppet ”djurförsöksfria metoder” lagts till? I direktivet anges endast ”...metod...som inte innebär användning av levande djur...”

#### *2 kap. De regionala djurförsöksetiska nämndernas organisation och arbetsform*

- *Kommentar till 2 §*

Varför har det allmänna rådet tagits bort? Det är ju relativt vanligt att bristfälliga ansökningar kommer in till nämnden.

*Förslag:* lägg in det allmänna rådet ”En ansökan bör anses vara fullständig när nämnden har fått tillräckligt underlag för att kunna göra den etiska prövningen.”

- *Kommentar till 6 §*

Varför saknas det inledande stycke som fanns med i SJVFS 2019:9 7 kap 8 §  
”En regional djurförsöksetisk nämnd ska kontrollera att de populärvetenskapliga sammanfattningarna som sökande skickar in ...innehåller

de uppgifter som efterfrågas och vid behov begära komplettering från sökanden.”

Om det fortfarande är nämndens ansvar att kontrollera de populärvetenskapliga sammanfattningarna föreslås att detta inledande stycke behålls.

- *Kommentar till 8 §*

Länsstyrelsen är inte längre inkluderad med motivering att ”förslaget är det lämpligaste då den främjar kontrollmyndigheternas opartiskhet”. Det beskrivs också att "Nackdelen med förslaget är att nämnderna går miste om den kompetens som kontrollmyndigheten har." Som kontrollmyndighet är det viktigt att kunna jobba förebyggande. Att närvara på möten ger en möjlighet att tydliggöra och förklara lagstiftningens krav när osäkerhet uppstår. Det är även värdefullt för länsstyrelsen att vara med på möten. SLU anser inte att det påverkar kontrollmyndighetens opartiskhet och föreslår att länsstyrelsen fortsatt ska få medverka vid nämndens möten.

- *Kommentar till 9 §*

Protokollet ska ange vilka ärenden som har behandlats och vilka beslut som har fattats. Denna punkt behöver vara kalibrerad med alla senare skrivningar om nämndens prövning, där det framgår att ställningstagandet ska motiveras.

*Förslag:* lägg till ”samt nämndens motivering”

- *Kommentar till 10 §*

SLU anser det vara värdefullt för de som varit med och fattat besluten att få ut protokollen.

- *Kommentar till 11 §*

SLU anser att det är bra att sammansättning av beredningsgrupperna i nämnderna återinförs. Första meningen kan misstolkas som att det antingen ska vara hälften lekmän och hälften forskare i beredningsgruppen, eller att den ska bestå av enbart representanter för dem som sköter försöksdjuren.

*Förslag:*”...av lika många lekmän som forskare/representanter för dem som sköter försöksdjuren.”

- *Kommentar till 12 §*

Det är positivt att beredningsgruppen ska ta fram ett motiverat förslag till beslut.

### *3 kap. Den regionala djurförsöksetiska nämndens prövning*

- *Kommentar till 1 §*

I 7 kap SJVFS 2019:9 står följande

”13 § Av 7 kap. 9–10 §§ djurskyddslagen (2018:1192) framgår att ett djurförsök ska provas av en regional djurförsöksetisk nämnd (djurförsöksetisk prövning). Nämnden ska vid prövningen göra en lidande- och nyttoanalys av

försöket från etisk synpunkt där försöksdjurets lidande ska vägas mot den förväntade nytta som djurförsöket kan komma att resultera i för människor, djur eller miljö. **Av samma paragraf framgår även att den regionala djurförsöksetiska nämnden ska pröva om förutsättningarna i 7 kap. 1 § djurskyddslagen är uppfyllda.”**

I konsekvensutredningen är ändring av denna paragraf endast markerad som redaktionell utan vidare motivering trots att den sista meningen med hänvisning till 7 kap. 1 § djurskyddslagen inte finns med i det nya förslaget. 7 kap 1 § omfattar en lista med förutsättningar som ska vara uppfyllda för att djurförsök ska få utföras. Utan denna hänvisning står det bara att en lidande- och nyttoanalys ska göras, men det står ingenting om vad som ska vara uppfyllt för att ett djurförsök får godkännas. SLU anser därför att denna mening måste finnas med eftersom det som hänvisas till är själva grunden i den djurförsöksetiska prövningen.

- *Kommentar till 2 §*

Enligt djurskyddslagen (2018:1192) 7 Kap. 10 § får en ansökan om djurförsök bifallas endast om djuranvändningen ’kan anses angelägen från allmän synpunkt’. Detta måste vara tydligt även i föreskriften. SLU föreslår därför att denna punkt läggs till här, alternativ att hänvisning görs till djurskyddslagen (2018:1192) 7 Kap. 10§. Hänvisa även till paragraf i föreskrifterna om försöksdjursverksamhet (7 kap 1 §) om att djurförsök endast får genomföras om alternativ djurfri metod ej kan användas.

- *Kommentar till 3 §*

Punkt 4. Inkludera även beteende, dvs ”...hållande, skötsel och beteende hos de arter som avses...”

- *Kommentar till 4 §*

4§ En regional djurförsöksetisk nämnd ska säkerställa att djurförsöket är utformat så att det kan utföras på ett så skonsamt och miljövänligt sätt som möjligt.

Förslag: ”...på ett för djuren så skonsamt...”

- *Kommentar till 6 § och 7 §*

Dessa paragrafer kan med fördel slås ihop.

7 § Punkt 3. Det är oklart vad som menas med ”erfarenhet av träning”. Det relevanta är *om* och *hur* de tränas

*Förslag:* omformulering till ”Om och hur djuren tränas inför försöket”

Punkt 5. Ändra till minimera eller eliminera lidande.

*Förslag.* Lägg till ”...däribland förfining av inhysning, hållande, skötsel, hantering och de åtgärder som djuret ska utsättas för” för att tydliggöra att även dessa punkter är viktiga att förfinas.

- *Kommentar till 10–12 §*

Begreppet ”försämring av djurens välbefinnande eller allmäntillstånd” innebär att det redan innan kan ha varit dåligt.

*Förslag:* Använd istället ”...påverkan på djurens välbefinnande eller allmäntillstånd”

- *Kommentar till 17 §*

Det är bra att ordföranden ensam får fatta beslut om att avvisa eller avskriva ett ärende. Men det är otydligt vilken typ av skrivfel som ordföranden får fatta beslut om och i vilken typ av dokument.

*4 kap. Den regionala djurförsöksetiska nämndens möjlighet att meddela undantag*

- I kapitlet finns många hänvisningar till paragrafer, men inte vilken föreskrift de hänvisas till.
- § 1: I första stycket står att nämnden får ”...medge undantag från följande bestämmelser...” Lydelsen i de listade bestämmelserna har dock ändrats från den ursprungliga så att betydelsen blivit det motsatta.
- Punkt 3: åtgärder för att minimera lidandet borde alltid tillämpas vid infångande av fritt levande vilda djur och förvildade tamdjur.

*Kommentar 4 §*

- Om smärtlindring kan ges vid denna metod bör det krävas

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Nils Fall efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av professor Patricia Hedenqvist vid institutionen för kliniska vetenskaper, forskare Elin Weber vid institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd och försöksdjurskoordinatorerna Sara Persson och Katarina Cvek.

Nils Fall

Linda Ferngren